

בס"ד. מוצאי ש"פ לך לך — בחרו — ה'תשל"ח*

ויאמר ה' אל אברם לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך, וידועי שיש בזה ב' פירושים. פירוש הא' שההליכה (דלך לך) היא מלמעלמ"ט. וכמבואר בתו"א² שאברם הוא אב רם, שכל הנעלם מכל רעיון [שהוא למעלה גם מבחי' חכמה. כי חכמה (עם היותה ראשית כל הכחות פנימיים) היא בחי' גילוי. משא"כ אב רם הוא שכל הנעלם מכל רעיון. וכמבואר בהגהות וביאורי הצ"צ לתו"א שם³ פרטי הדרגות שבוה]. ואמר ה' אל אברם לך לך מארצך גוי שיצא אורו הנעלם לגילוי ויומשך מלמעלה למטה עד אל הארץ, בחי' מלכות. ומוסיף "אשר אראך", ובוזה ב' פירושים. א' (כפשוטו) שאראך קאי על הארץ, בחי' מלכות, שהמלכות היא בחי' עלמא דאתגליא לכן אומר עלי' אשר אראך. ופירוש ב' שאראך קאי על אברם (בחי' שכל הנעלם מכל רעיון) — "אראה ואגלה אותך בעצמך" ("במהותך ועצמותך"). והיינו, דהגם שספירת המלכות עלמא דאתגליא (ובפרט כמו שנמשכת בבי"ע⁷) היא קצה הכי תחתון, ושכל הנעלם מכל רעיון (שהוא נעלם גם מרעיון העליון) הוא קצה הכי עליון, אעפ"כ, ע"י הירידה וההמשכה (דאברם, שכל הנעלם מכל רעיון) אל הארץ אשר אראך (כפירוש הא'), לבחי' מלכות עלמא דאתגליא (קצה התחתון), עי"ז יתראה ויתגלה אמיתית ענינו (מהותו ועצמותו) של אברם (כפירוש הב'), שנעשה עילוי (גם) בבחי' שכל הנעלם מכל רעיון (קצה הכי עליון), כמובן מהמבואר בתו"א שם⁸.

ועד"ז הוא גם בענין ירידת הנשמה בגוף⁹, שהעלי' הנעשית בהנשמה ע"י ירידתה למטה [שנעשית בבחינת מהלך¹⁰, ענין "לך לך"¹¹], היא גם בהדרגות הכי נעלות שבה, ואפילו בבחינת יחידה. דהגם דזה שנקראת יחידה הוא

* יצא לאור בקונטרס מוצאי ש"פ לך לך — ה'תשל"ח, "עש"ק וירא ה'תשל"ח".

(1) תו"ח לך לך פט, א. אוה"ת שם (כרך ו') תרעט, ב.
 (2) ר"פ לך לך. וראה גם תו"ח שם (פ, א). אוה"ת שם תרעב, א ואילך.
 (3) אוה"ת לך לך (כרך ד') תרפה, א. וראה גם תו"ח שם.
 (4) כ"מ בתו"ח שם (תחילת סעיף ב'). ושם פא, רע"א — באו"א קצת.
 (5) תו"א יא, ב. תו"ח שם פא, רע"א. אוה"ת שם (כרך ו') תרעג, א.
 (6) תו"ח שם. ובאוה"ת שם: בעצמך ומהותך.
 (7) ראה לקמן סוס"ב.
 (8) ראה תו"א שם יא, ב ואילך (ובתו"ח שם פא, סע"א ואילך. אוה"ת שם תרעג, ב), שהירידה דבחי' אברם למטה היא ע"י (גילוי) בחינה שלמעלה מבחי' אברם. ובאוה"ת שם (כרך ד') תרפו, א בשוה"ג, שהיא ירידה צורך עלי'.

(9) ראה אוה"ת שם תרפח, סע"א, שענין לך לך "קאי על ירידת הנשמה בגוף".

(10) ראה בהמצויין לעיל ע' רמט הערה 50. ובכ"מ.

(11) ראה אוה"ת שם תרעט, א: "לך לך, שיהי' בבחי' מהלך ולא בבחי' עומד". ושם ע"ב: שזהו "עיקר פ"י לך לך".

להיותה "מקבלת מיחיד" ¹² [שלכן ¹³ אין שייך שתהי' כנגדה בלעו"ז, בכואה דבכואה לית להו" ¹⁴], מ"מ, ע"י שהנשמה יורדת למטה, מאיגרא רמה לבירא עמיקתא ¹⁵, נעשה עלי' גם בבחינת יחידה שבה. כמבואר בכמה דרושים ¹⁶ שע"י עבודת הנשמה בירידתה למטה דוקא נעשה עלי' (ועלי' שלא בערך) גם בשרש ועצם הנשמה שלמעלה. וכמובן גם מהמבואר בכמה שיחות ¹⁷ (בענין עלי' לתורה), שהעלי' היא בכל חמש הבחינות שבנשמה נפש רוח נשמה חי' יחידה, שהם ג' הבחינות תחתיים שניים ושלישיים ¹⁸ דתיבת נח. וע"פ משנת"ל ¹⁹ (ע"פ תורת הבעש"ט ²⁰ עה"פ ²¹ בא גוי' אל התיבה) שענין תיבת נח הוא "הוראה בסדר עבודה" ²² לכאור"א מישראל [ובפרט לאחר חודש תשרי שאז מתחיל סדר העבודה ד"ויעקב הלך לדרכו" ²³. שהגם שהוא הולך לדרכו (גם) בעניני הרשות ובעובדין דחול, ועד לבחי' מים רבים שהם כל טרדות הפרנסה כו" ²⁴, מ"מ ע"י שמכניס את עצמו בהתיבות דתפלה ותורה הנה לא זו בלבד שהוא "ניצל מהשטף דמבול" ²² אלא יתירה מזו שע"י המים נעשה ותרים התיבה ²⁵ ועד שנעשה ותנח התיבה ²⁶], מובן מזה, שעליית הנשמה שנעשה ע"י ירידתה למטה והתלכשותה במים רבים הוא ככל ג' הבחינות (דתיבת נח) תחתיים שניים ושלישיים, שענינם כנפש האדם הוא נר"נ חי' יחידה ²⁷. בדוגמת המבואר לעיל (סעיף א') שע"י הליכת וירידת אברם אל הארץ בחי' מלכות, שהתכלית (דירידה זו) הוא להיות גילויי בבי"ע ²⁸ [וכידוע ²⁹, שהליכת אברם אל הארץ הי' בכדי להמשיך בבי"ע עד בעוה"ז הגשמי, שע"י עשה הכנה להמשכה

-
- (12) לקו"ת ראה כה, א.
 (13) ראה ד"ה צהר תעשה תש"ז פ"ל (ע' 187). וראה גם ד"ה ועשית ציץ עת"ר (ע' קס).
 (14) גיטין סו, א. לקו"ת תצא לו, ג. ד"ה ועשית ציץ שם. צהר תעשה שם.
 (15) לשון הגמרא — חגיגה ה, ב.
 (16) ד"ה זה היום תש"ט ספ"ב ואילך. וראה הביאור בזה לקו"ש ח"ג ע' 846.
 (17) לקו"ד כה, ב ואילך. סה"ש תש"ב ע' 75.
 (18) נח ו, טז. וראה לקמן הערה 27.
 (19) לקו"ש ח"כ ע' 286-7.
 (20) הובאה בד"ה צהר תעשה תרצ"ה בתחלתו ובכ"מ (ראה הוספות לכתר שם טוב (הוצאת קה"ת, תשנ"ט) סי' יא).
 (21) נח ז, א.
 (22) לשון כ"ק מו"ח אדמו"ר בד"ה צהר תעשה שם.
 (23) ראה בארוכה לקו"ש שם ע' 269, וע' 282.
 (24) ראה ד"ה מים רבים סעיף ו' (לעיל ע' רמט).
 (25) (נח ז, יז) תו"א ט, סע"א.
 (26) נח ח, ד. וראה אוה"ת נח ע, א. (כרך ג') תרמג, ב ואילך.
 (27) ראה אוה"ת שם תרכו, א (מרמ"ז), שג' הבחינות תחתיים שניים ושלישיים הם בי"ע אצילות וא"ק. יודוע (שע"ק להרה"ו ח"ג פ"ב. ע"ח שער דרושי אבי"ע פ"ג — הובא בהמשך תרס"ו ע' רל. ד"ה ויהי אומן עטר"ת פ"א. ובכ"מ) שגורן הם מבי"ע, חי' מאצי, ויחידה מא"ק.
 וזהו גם הכוונה במ"ש בלקו"ד שם, שחמשה השמות נרנח"י הם תחתיים שניים ושלישיים רביעיים וחמישיים שהם ד' עולמות אבי"ע ועולמות א"ס שלמעלה מאצילות, שמונה העולמות בי"ע לג' בחינות — כהפי' (אוה"ת שם, משל"ה), שתחתיים שניים ושלישיים הם בי"ע (ועפ"ז יש רביעיים וחמישיים) — ובדוגמת ה' שמות דנשמה).
 (28) תו"א ריש פרשתנו (וראה הגהות הצ"צ לשם אוה"ת לך תרפה, ב. תרפט, ב).
 (29) תו"ח שם פג, ד ואילך. אוה"ת שם (כרך ו') תתרעה, סע"א ואילך. וראה גם תו"א יא, סע"ג.

שע"י מעשה המצוות בגשמיות לאחרי מתן תורה] נעשה עילוי גם בבחי' שכל הנעלם מכל רעיון.

ג) ופירוש הב' בלך לך גו' אל הארץ הוא (כפשטות הכתוב³⁰) שהליכה זו היא מלמטה למעלה, ההליכה מארצך וממולדתך ומבית אביך שהוא (כפשטות הכתוב) ארצו וגו' של תרח [היפך ענין הטהרה³¹], דרגא הכי תחתונה, ומשם ילך ויעלה מלמטלמ"ע עד אל הארץ אשר אראך שקאי (כנ"ל ס"א) על בחי' המלכות, ועד לבחי' ויבן שם מזבח להוי' הנראה אליו³² (שהוא למעלה מבחי' מלכות), ועד אשר ויבן שם מזבח להוי' סתם³³, בחי' הוי' דלעילא, הוי' הנעלם, שלמעלה מהוי' (דלתתא) הנראה³⁴. ועד"ז הוא גם בהעבודה ד"ויעקב הלך לדרכו" שבכאו"א שלאחרי חודש תשרי, שהליכה זו היא (לא רק באופן דמלמעלה למטה, שהולך לדרכו מהמועדים דחודש תשרי לדרכו בעניני הרשות ועובדין דחול במשך כל השנה, אלא) גם באופן דמלמטלמ"ע, מתחיל מכח המעשה שלו, ובכח המעשה גופא כמו שהוא בהעקב שבו, דרגא היותר תחתונה שבגוף האדם [ועד שהוא ענין דהיפך החיים³⁵, בדוגמת המוכא לעיל בנוגע לתרח שהוא היפך הטהרה], ומשם מתחיל הליכתו מלמטלמ"ע, שפועל גם בהעקב שלו ער זאָל דערהערן אלקות [וכמ"ש באברהם עקב אשר שמע אברהם בקולי³⁶ שגם העקב שלו האָט דערהערט³⁷. וע"י שהי' זה אצל אברהם אבינו, ניתן הכח על זה לכאו"א מישראל (בדוגמת האהבה מסותרת שבכאו"א מישראל שהיא בירושה לנו מאבותינו³⁸, ובפרט מאברהם אבינו³⁹)], ומזה נמשך (באופן דהילוך מלמטלמ"ע) השמיעה (דער דערהער) באלקות בכל הכחות, עד לכח השכל שבראש, שתהי' בהם השמיעה למעלה ממדידה והגבלה דשכל.

וגם ענין זה ד"ויעקב הלך לדרכו" (הליכה מלמטלמ"ע) מתחיל לאחרי חודש תשרי. דהנה העבודה דשמע"צ ושמח"ת (סיום המועדים דחודש תשרי) היא (בשמחה ו)ריקודים, שענין הריקודים הוא (בעיקר ומתחיל) בהרגלים, ובהם גופא בהעקב שבהם. וע"י שהעקבים מתנשאים (הויבן זיך) ומרקדים, הם מנשאים גם את הראש (וכח השכל שבו)⁴⁰, שגם הוא מרקד בשמחה גדולה למעלה ממדידה והגבלה. ומזה נמשך כח על העבודה דויעקב הלך לדרכו" (הליכה מלמטלמ"ע)

30 וכו"ה בל"ת להאריז"ל — מובא במקומות שבהערה 1.

31 ראה במדבר"ר רפ"ט: מי יתן טהור מטמא .. כגון אברהם מתרח.

32 פרשתנו יב, ז.

33 שם, ח.

34 אוה"ת פרשתנו (כרך ד') תרפד, ב. תרפז, ב. תרפט, סע"א. ד"ה בחודש השלישי תש"ב.

35 אדר"ג ספל"א.

36 תולדות כו, ה.

37 סה"מ תש"ח ס"ע 253. התמים ח"ו ע' נב.

38 תניא פ"ח.

39 תרו"ח שמות תקלז, סע"ב [בהוצאה החדשה — תצוה ח"ב שסג, סע"ב]. וראה גם לקו"ת סוכות עח, ד. שמע"צ פט, ב.

40 ראה גם לקו"ש שם ע' 267 ואילך.

במשך כל השנה, מתחיל מכח המעשה כמו שהוא בהעקב נכולל הענינים שאדם דש בעקביו⁴¹, היינו ענינים אשר (מצד איזה סיבה שתהי') אין לו חיות בהם (בדוגמת העקב כפשוטו שהו"ע דהיפך החיים), ומזה ממשיך (באופן דהילוך מלמטלמ"ע) גם לכח השכל שבראש, כנ"ל.

ד) **ושני** פירושים הנ"ל בלך לך מארצך גו' הם בהתאם לשני הפירושים ב"בעבר הנהר ישבו אבותיכם"⁴². הפירוש [שבפנימיות התורה]⁴³ שעבר הנהר הוא הבחי' שלמעלה (גם) מבחי' ונהר יוצא מעדן⁴⁴ (בינה דאצילות) ופירוש בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו' הוא ששרש האבות הוא מעבר הנהר שלמעלה מאצילות ומשם נמשכו למטה (בעבר השני של הנהר, היינו) בז"א דאצילות, ועד ש"ואולך אותו בכל ארץ כנען"⁴⁵ הירידה וההמשכה בבחינת המלכות (כנ"ל סעיף א' שארץ ישראל קאי על מלכות) — ההליכה מארצך גו', שקאי על עבר הנהר, אל הארץ אשר אראך, הוא הליכה מלמעלה למטה⁴⁶. והפירוש (כמו שהוא בפשטות) שעבר הנהר הוא מקומו של תרח, ומ"ש בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו' הוא לגריעותא [כדמוכח ממרוז]⁴⁷ מתחיל בגנות כו' מתחילה עובדי ע"ז היו אבותינו כו' שנאמר בעבר הנהר ישבו אבותיכם גו' — ההליכה מארצך גו' (עבר הנהר) אל הארץ אשר אראך, הילוך ועלי' מלמטלמ"ע⁴⁸ (כנ"ל סעיף ג').

ה) **והנה** הגם שב' פירושים הנ"ל ב"לך לך" הם שני פירושים שונים והפכיים, מ"מ, מכיון שב' הפירושים הם באותה התיבה (תיבת לך), מוכח מזה⁴⁹, שענין "לך לך" [וההוראה לכאו"א מישראל שבפרשה זון] כולל ב' האופנים יחד, הילוך מלמעלה למטה והילוך מלמטה למעלה. ובדוגמת "והתהלכתי בתוכם"⁵⁰ ש"והתהלכתי" (לשון רבים) כולל⁵¹ ב' בחינות הילוך הנ"ל⁵². וכ"ה גם בענין ואולך אתכם קוממיות⁵³, ש"קוממיות" (לשון רבים)⁵⁴ מורה על ב' קומות⁵⁵ [קומה דאור

(41) רש"י ר"פ עקב.

(42) יהושע כד, ב. ובאוה"ת פרשתנו תרפב, ב הובאו ב' הפירושים דלקמן.

(43) תו"א כה, א. עה, ד. דרמ"צ פב, ב. ובכ"מ.

(44) בראשית ב, יו"ד.

(45) יהושע שם, ג.

(46) ראה גם אוה"ת שם תרצ, ב.

(47) פסחים קטז, א.

(48) ראה גם אוה"ת שם תרצא, ב.

(49) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782 (הרא"י לזה מ"שעטנו").

(50) בחוקתי כו, יב.

(51) ובנוגע ל"והתהלכתי" — פשוט שכולל ב' הבחינות, מכיון (שאינן זה שני פירושים כ"א) שפירוש "והתהלכתי" הוא ב' אופני הילוך. ועד"ז הוא גם בנוגע ל"קוממיות" (דלקמן בפנים).

(52) דרוש ד"ה והתהלכתי — אוה"ת ויקרא (כרך ב') ע' תרמ ואילך. לקו"ת ראה כו, א. אמ"ב שער הק"ש פפ"ז. ספפ"ח ואילך.

(53) בחוקתי כו, יג.

(54) ראה חדא"ג מהרש"א לב"ב שבהערה הבאה.

(55) ב"ב עה, א. סנהדרין ק, א.

ישר וקומה דאור חוזר, שהם דוגמת ב' בחינות הילוך הנ"ל⁵⁶], הכוונה בזה היא ש"קוממיות" כולל ב' הקומות יחד.

ויש לקשר זה עם שנה זו (ביחוד), שהיא שנת העיבור, ויתירה מזו שהיא שנת העיבור דסיום מחזור קטן, שבה נעשה ההתאמה דשנת החמה עם שנת הלבנה (בתכלית השלימות)⁵⁷. דהנה שמש הוא בחי' משפיע — דוגמת ענין ההילוך מלמעלמ"ט, ולבנה (דלית לה מגרמה כלום⁵⁸) הוא בחי' מקבל — דוגמת ענין ההילוך מלמטלמ"ע. וענין שנת העיבור (ובפרט שנת העיבור דסיום מחזור קטן) הוא צירוף וחיבור ב' העבודות [העבודה דשמש (בחי' משפיע, הילוך מלמעלמ"ט, שבכללות הוא⁵⁹ עבודת הצדיקים), והעבודה דלבנה (בחי' מקבל, הילוך מלמטה למעלה, שבכללות הוא⁵⁹ עבודת הבעלי תשובה)], שייעשו ענין אחד (שנה תמימה), כמשנ"ת לעיל⁶⁰ בארוכה. וכמ"ש⁶¹ ועינינו מאירות כשמש וכירח, שהכוונה בזה היא [לא רק שיהיו ב' המעלות, המעלה דשמש והמעלה דירח אלא גם] שב' הענינים (והמעלות) יהיו כאחד.

וענין זה [צירוף ואיחוד ב' ענינים הנ"ל] הוא הכנה וכלי [ובאופן דאבר, שהוא לא רק מקבל אלא גם ממשך⁶²] להמשכת אוא"ס שלמעלה מגדר "מעלה ומטה". [וע"ד הידוע⁶³ שלאחרי השלימות דאתערותא דלתתא (בחי' לבנה) וגילוי אתערותא דלעילא (בחי' שמש) (הנמשכת ע"י אתערותא דלתתא) נמשך אח"כ בחי' אתערותא דלעילא ממקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל]. ששלימות העבודה [בצירוף ב' ענינים הנ"ל, שנה תמימה] הוא האתר שלים, שהוא כלי להשראת אוא"ס, דקוב"ה שריא באתר שלים⁶⁴. ועד שע"ז נעשה המשכת העצמות שהוא אמיתית ותכלית השלימות. ונעשים ישראל וקוב"ה (ע"י אורייתא) כולא חד⁶⁵, ובאופן שאין שייך לחלק ביניהם, מכיון שתורת אמת מעידה שהם חד.

(56) אמ"ב שם פפ"ט. אוה"ת שם ע' תרנג. תערב"ג.
 (57) ראה בארוכה במכתב דוא"ו תשרי תשל"ח (לקו"ש ח"ד ע' 477 ואילך). וש"נ.
 (58) זח"ב קמה, ב. ועוד.
 (59) ראה לקו"ש ח"כ ע' 288 הערה *65.
 (60) לקו"ש שם ע' 287-8.
 (61) נוסח התפלה דשבת (נשמת). וראה בהמצויין בלקו"ש שם ע' 290 הערה 83.
 (62) תור"א קיד, ב. לקו"ת ראה כב, סע"ד. ד"ה אדון עולם תש"ג פ"ה. ובכ"מ.
 (63) לקו"ת שה"ש כד, סע"א ואילך.
 (64) זח"ג צ, ב.
 (65) ראה זהר שם עג, א.